

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

46. An Episcopus possit ordinare Scholares Vniaersitatis? Et quid etiam, si per decennium ibi commor ærius? Et infertur filios eorum, qui fortè in Vniuersitate vxorem duxerint animo in patriam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

Tractatus Quintus

290

lij: ut si protestatur quis, se velle in certa vrbe domicilium figere. Abb. in c. fin. de Paroch. circa finem, vel si impetrat priuilegium, quo ius ciuitatis obtineat Alciatus in leg. pupillae, §. incola. ff. de verborum significat, Decius conf. 283, n. 11. Si vero nullus adsit externus actas assumptum domiciliij, ex decem annorum habitatione presumetur assumptum domiciliu. Accurij. in leg. hares absens, §. proinde, ff. de iude. Bart. in leg. lex Cornelii, §. si tamen, ff. de iniur. Bald. confil. 311. vol. 4. Bursat. conf. 3. 6. vol. 1. nisi adsit aliquod indicium, ex quo appareret illum non habere animum permanendi, quod accidit in scholasticis, nec ipsi, Cod. de incolis. Felinus in cit. c. dilecta 2. n. 11. de rescrip. Bartolus in l. question. ff. de leg. 3. Alioquin manet iudicis arbitrio, qui faciliter ex coniectari in facto occurrentibus iudicare potest, si assumptum domiciliu, etiam momento, non expectata diuturnitate temporis. Abb. in c. fin. n. 8. de Paroch. Menoch. de arbitri. iud. lib. 2. casu 86. cent. 1. Maecardus de prob. com. 5. 3. Rot. decis. 105. n. 4. part. 2. dicens. Et haec omnia docet etiam Piacetus in praxi, p. 1. art. 2. n. 2. cui addit Machinum de Sacr. Ord. tract. 1. p. 5. c. 7. n. 3. & seq. & Machadum de perficit. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 3. document. 3. n. 5. vbi sic ait: [A cerca del segudo modo de acquirir al prelado por proprio Obispo, que como hemos dicho, es por razon del domicilio, se ha de aduertir, que segun dice vnaley, ay gran diferencia entre la habitacion, y el domicilio, porque para la habitacion basta habitat por algun tiempo, como por cauza de estudos, de algun pleyto, &c. Mas para el domicilio, non solamente se requiere assistencia personal, sino tambien intencion de permanecer alli perpetuamente. Y assi las leyes, que para la adquisicion del domicilio pidan diezanos de habitacion, proceden para presumir animo de habitar, en el que pretende el domicilio.

2. De aqui se inferen communemente los Dotores, que para adquirir domicilio en el fuero de la conciencia, basta sole el anima de habitar permanentemente en qualquier lugar, y por consiguiente, se puede ordinari con el Prelado del, como con proprio Obispo. No obstante, que por vna decision de la Rota Romana se declaro, que no bastava este animo, aunque fuese expreso, sino que con el era necesario algun acto significativo del domicilio, como comprar casa, o heredad.] Ita ille.

3. Non desinam tamen hic adnotare, quod observat Genuensis in praxi cap. 48. n. 2. vbi sic ait: Seruatur autem in Curia Archiepiscopali, quod Clerici exteri, qui cum dimissoriis suorum Ordinariorum in ciuitate Neapolitana morantur, quamus declarant se habere animum constitundi ibi domiciliu, & per longum tempus in ea habitauerint, non admittuntur ad ciuitatem Neapolitanam, nisi capta informatione, quod in eorum patria non habent aliqua bona, & tamdiu Neapoli habitauerint, quod presumptio sit, amplius non habere animum redeundi ad patriam; & postea, mediante decreto, declarantur ciues Neapolitani; & nisi praedicta siant, non habentur pro talibus, nec conferuntur eis Ordines sine dimissoriis suorum Episcoporum, nec etiam permittentur celebrare Missas in ciuitate, & Diocesi. Causa huius antiqua obseruantur fuit, quod multi Clerici delinquentes, condemnati a suis Episcopis, se conferunt ad hanc ciuitatem, & non valentes amplius obtainere dimissorias a suis Episcopis pro exercendis Ordinibus suscepunt, pro suscipiendo, de facili declarant se habere animum habitandi in ea: & nisi ita fieret, ciuitas Neapolitana abundaret dyscolis Clericis, ad notata in cap. fin. de consuet. Verum posset talis esse qualitas personæ, quod non

obstante hac obseruantia, debet statim admitti in ciuitat. Ita Genuensis. Et quidem Episcopi debet in hoc cautè procedere.

RESOL. XLV.

An Episcopus possit ordinare Barones fudataria, & eorum filios? Ex p. 8. tr. a. Ref. 16.

§. 1. A firmatioñ respondet cum Machino de sacra. Ordin. tract. 1. part. 5. cap. 7. nam 1. vbi sic ait: Obligerandum Barones, seu feudatarios, posse ad Ordines ab eo Episcopo promouere in ius Diocesis obtinent feudum, etiam si non habent, & alibi domiciliu retincent. Idem dicendum est illis eorum qui acquirunt domiciliu in eodem loco, in quo pater contraxit, propter dictum feudum. Unde illi poterunt ad Ordines admitti ab eo Episcopo, in cuius Diocesis pater habet feudum. Ita ille, qui citat Campanilem, & Barbosam, quibus addit Aus. sam de sacra. Ordin. q. 3. sent. 6.

RESOL. XLVI.

An Episcopus possit ordinare s. bolaris Venerabilis? Et quid etiam, si per decennium ibide cuniverant? Et inferunt filios eorum, qui in Venerabilem uxorem duxerint animo in patriam redendi, non possit ordinari ab Episcopo Venerabilis. Ex part. 2. Ref. 17.

§. 1. R espondeo, studioſos alium Venerabilis etiam ad decennium in ea cunivantes, non contrahere ibidem domiciliu, si retincent animum in patriam redeundi, sed eorum domiciliū censeret esse in patria, unde non possum ordinari ab Episcopo, intra cuius territorum sita est Venerabilis, sed ab Episcopo domiciliij, qui in filiis familiis, qui nondum peculiarem sibi sedem praefixerunt, ab Episcopo domiciliij parentum, cum hi censeant habere idem domiciliu cum parentibus.

2. Hinc etiam inferunt, filios eorum qui sunt in Venerabili uxorem duxerint animo in patriam redeundi, non posse ordinari ab Episcopo Venerabilis, quemadmodum enim respectu pacis non dicitur Episcopus domiciliij, ita respectu prolii non dicitur Episcopus originis, vt ex dictis patet: ordinandus ergo est ab Episcopo domiciliij parentum, in quo singitur natus. Et haec omnia docti homines Praepositus in 2. part. de sacra. Ordin. q. 2. sent. 1. num. 132. & 133.

RESOL. XLVII.

An Episcopus possit ordinare aliquem, qui ex fornicate ne natus est ex matre certo loco domiciliu habens, & patre alio? Ex p. 8. tr. 2. Ref. 8.

§. 1. R espondeo cum Praeposito in 3. part. de sacra. Ordinis, quaf. un. dub. 14. mon. 15. quod si quis suscepit sit ex fornicatione matre certo loco domiciliu habente, & patre alio, videatur co causa filium sequi domiciliu matris, à qua eorum procedit: quemadmodum in seruitus, vel libertatis conditione propter eandem rationem ex legum dispositione, matrem sequitur. Unde si talis vellet tonsuram suscipere ab Episcopo originis, videatur debere suscipere ab Episcopo domiciliij matrem, in quo